

Змістовий модуль XIII.

Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх. Основні положення Загальної частини кримінального законодавства зарубіжних країн.

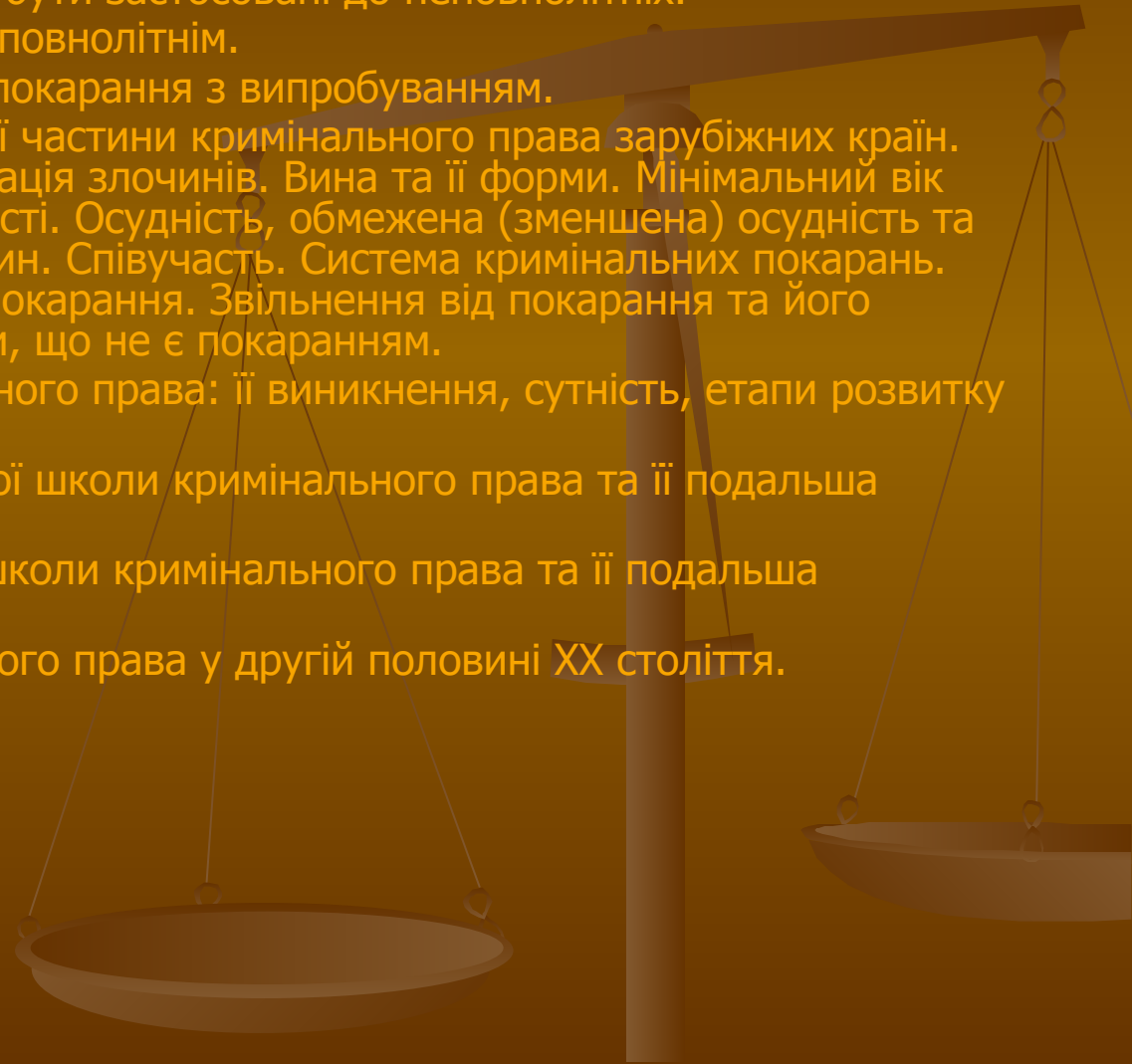
Тема 19.

ПРИМУСОВІ ЗАХОДИ МЕДИЧНОГО ХАРАКТЕРУ ТА ПРИМУСОВЕ ЛІКУВАННЯ.

Перелік ключових термінів та понять теми

- Поняття та мета примусових заходів медичного характеру.
- Види примусових заходів медичного характеру та критерії їх призначення.
- Примусове лікування осіб, які вчинили злочини та мають хворобу, що становить небезпеку для здоров'я інших осіб.
- Види покарань, що можуть бути застосовані до неповнолітніх.
- Призначення покарання неповнолітнім.
- Звільнення від відбування покарання з випробуванням.
- Основні інститути Загальної частини кримінального права зарубіжних країн. Поняття злочину. Класифікація злочинів. Вина та її форми. Мінімальний вік кримінальної відповідальності. Осудність, обмежена (зменшена) осудність та неосудність. Замах на злочин. Співучасть. Система кримінальних покарань. Особливості призначення покарання. Звільнення від покарання та його відбування. Заходи безпеки, що не є покаранням.
- Класична школа кримінального права: її виникнення, сутність, етапи розвитку та значення.
- Виникнення антропологічної школи кримінального права та її подальша еволюція.
- Виникнення соціологічної школи кримінального права та її подальша еволюція.
- Розвиток науки кримінального права у другій половині ХХ століття.

Примусові заходи медичного характеру – це заходи державного примусу, що застосовуються судом до осіб, які вчинили суспільно-небезпечні діяння в стані неосудності або в стані осудності, але захворіли до винесення вироку або під час відбування покарання на психічну хворобу, що позбавляє її можливості усвідомлювати свої дії або керувати ними (тобто неосудних), а також до осіб, які під час вчинення злочину внаслідок психічного розладу не були здатні повною мірою усвідомлювати свої дії або керувати ними (обмежено осудних)

Поняття примусових заходів медичного характеру

Надання амбулаторної психіатричної допомоги

Поміщення особи в спеціалізований лікувальний заклад

Яка вчинила суспільно небезпечне діяння, що підпадає під ознаки діяння, передбаченого Особливою частиною КК

З метою обов'язкового лікування

Призначаються лише судом

У випадках, передбачених законодавством України

Незалежно від бажання хворого, його родичів, законних представників

Не переслідують мети виправлення особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння

Підлягають обов'язковому виконанню

Не тягнуть судимості

Та запобігання вчиненню особою суспільно небезпечних діянь

Примусові заходи медичного характеру можуть бути застосовані судом до осіб: (ст. 93 КК)

Які вчинили у стані неосудності суспільно небезпечні діяння

Які вчинили у стані обмеженої осудності злочини

Які вчинили злочин у стані осудності, але захворіли на психічну хворобу до постановлення вироку або під час відбування покарання

Суд має вирішити питання:

1) чи мало місце суспільно небезпечне діяння, з приводу якого порушена справа

2) чи вчинене це діяння особою, щодо якої розглядається справа

3) чи вчинила особа зазначене діяння в стані неосудності або обмеженої осудності, чи захворіла вона після вчинення злочину на психічну хворобу, яка виключає застосування покарання

4) чи слід застосовувати до особи заходи медичного характеру і які саме

Примусові заходи медичного характеру не застосовуються і кримінальна справа підлягає закриттю:

За наявності обставин, передбачених ст. 6 КПК України

У разі недоведеності участі особи у вчиненні суспільно небезпечного діяння

Якщо суд визнає непотрібним застосовувати примусові заходи медичного характеру

Залежно від:

характеру та тяжкості захворювання

Тяжкості вчиненого діяння

З урахуванням ступеня небезпечності психічно хворого для себе та інших осіб

Суд може застосовувати примусові заходи медичного характеру: (ст. 94 КК України)

Надання амбулаторної психіатричної допомоги в примусовому порядку

Стосовно особи, яка страждає на психічні розлади і вчинила суспільно небезпечне діяння

Особа за станом свого психічного здоров'я не потребує госпіталізації до психіатричного закладу

Госпіталізація до психіатричного закладу:

- із звичайним наглядом

Щодо психічно хворого, який за своїм психічним станом і характером вчиненого суспільно небезпечного діяння потребує тримання у психіатричному закладі і лікування у примусовому порядку

- із посиленням наглядом

- із суворим наглядом

**Щодо психічно хворого, який вчинив
суспільно небезпечне діяння**

**Не пов'язане з посяганням на життя
інших осіб**

**Пов'язане з посяганням на життя
інших осіб**

**За своїм психічним станом і
характером вчиненого суспільно
небезпечного діяння**

**Не становить загрози для суспільства,
але потребує тримання у
психіатричному закладі та лікування в
умовах посиленого нагляду**

**Становить особливу небезпеку для
суспільства і потребує тримання у
психіатричному закладі та лікування в
умовах суворого нагляду**

Суд може передати особу на піклування

Родичам або опікунам

З обов'язковим лікарським наглядом

Якщо не буде визнано за необхідне застосування до психічно хворого примусових заходів медичного характеру

У разі припинення застосування примусових заходів медичного характеру

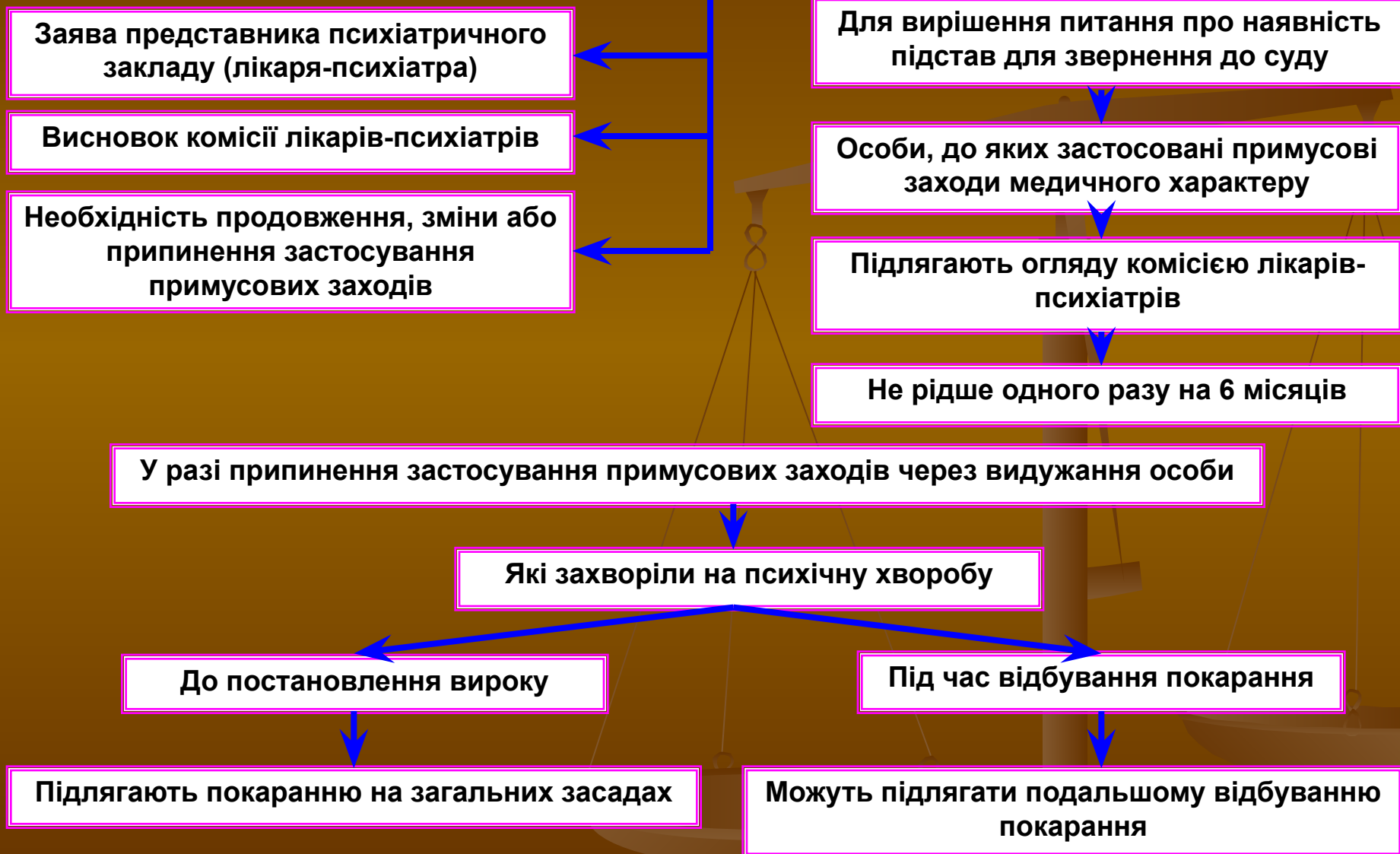
У випадку припинення примусового лікування в спеціалізованій лікувальній установі

Через зміну психічного стану особи на краще

Суд має право передати необхідні матеріали органам охорони здоров'я для вирішення питання про лікування особи або направлення в психоневрологічну установу соціального забезпечення в порядку, передбаченому законодавством України про охорону здоров'я

ПРОДОВЖЕННЯ, ЗМІНА АБО ПРИПИНЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ПРИМУСОВИХ ЗАХОДІВ МЕДИЧНОГО ХАРАКТЕРУ (ст. 95 КК України)

Підстави продовження, зміни та припинення застосування заходів

ПРИМУСОВЕ ЛІКУВАННЯ

